

VLAAMSE *R*EGULATOR
VOOR DE MEDIA

ALGEMENE KAMER

ZAAK VRM t. NV 4FM GROEP

(dossier nr. 2007/0388/2)

BESLISSING
nr. 2007/066

14 december 2007

In de zaak van VRM tegen NV 4FM Groep,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr J. BAERT, *voorzitter*,
Dhr P. HERROELEN,
Dhr P. VANDEBORNE, *leden*,
en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 16 november 2007 en 14 december 2007,
Neemt op de laatst vermelde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge de algemene opdracht, vastgesteld bij het kaderbesluit van het Vlaams Commissariaat voor de Media van 22 april 2005 tot het uitvoeren van een regelmatige monitoring van de Vlaamse radio- en televisieomroepen, werden de radio-uitzendingen van volgende landelijke radio-omroepprogramma's op maandag 25 juni 2007 (gedurende 2 uur, vanaf 15.00 tot 17.00 uur) door de onderzoekscel van de Vlaamse Regulator voor de Media onderzocht : Q-Music (NV VMMA), 4FM (NV 4FM Groep), Radio 1 (NV VRT), Radio 2 (NV VRT), Donna (NV VRT), Klara (NV VRT) en Studio Brussel (NV VRT).

Met een onderzoeksrapport van 12 oktober 2007 zijn de resultaten door de onderzoekscel meegedeeld aan de Regulator.

2. De Regulator beslist op de vergadering van 19 oktober 2007 om, op basis van het onderzoeksrapport, tegen de particuliere landelijke radio-omroep NV 4FM Groep (hierna : NV 4FM), met maatschappelijke zetel Huart Hamoiriaan 107 te 1030 Schaarbeek, een ambtshalve onderzoek te starten.

3. De beslissing om over te gaan tot een ambtshalve onderzoek wordt samen met de bevindingen uit het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 26 oktober 2007 aan NV 4FM meegedeeld.

4. De betrokken omroep wordt bij dezelfde aangetekende brief van 26 oktober 2007 uitgenodigd om binnen twee weken na ontvangst van de bevindingen uit het onderzoeksrapport zijn schriftelijke opmerkingen in te dienen. De omroep krijgt tevens de mogelijkheid zijn opmerkingen mondeling te komen toelichten op een hoorzitting op 16 november 2007 indien hij daarom verzoekt.

5. Bij brief van 9 november 2007 bezorgt NV 4FM zijn schriftelijke opmerkingen.

6. Met een e-mailbericht van 16 november 2007 heeft NV 4FM zich verontschuldigd voor de hoorzitting.

DE FEITEN

7. Sponsoring.

Tijdens de uitzending wordt tweemaal verkeersinformatie uitgezonden, gedurende respectievelijk 56 seconden en 1 minuut en 19 seconden, onmiddellijk gevolgd door een losstaande promotionele boodschap met het karakter van een sponsorvermelding (Ethias).

De verkeersinformatie wordt telkens voorafgegaan door eenzelfde tune.

Er wordt tijdens de uitzending ook gedurende 2 minuten en 4 seconden een weerpraatje met de weerman uitgezonden, onmiddellijk gevolgd door een losstaande promotionele boodschap met het karakter van een sponsorvermelding (Finitro).

Het weerpraatje wordt voorafgegaan door een eigen tune.

In de loop van de uitzending wordt gedurende 27 seconden een uitnodiging tot deelname via de website van de omroep aan een renovatiewedstrijd met Brico-prijzen uitgezonden, onmiddellijk gevolgd door een losstaande promotionele boodschap met het karakter van een sponsorvermelding (Brico).

Dit item wordt voorafgegaan door een eigen tune.

De onderzoeksceel stelt vast dat de betrokken sponsorvermeldingen voorkomen tijdens het verloop van het programma zelf en mogelijk bedoeld zijn als sponsorvermeldingen die voorkomen aan het begin en/of het einde van een programmaonderdeel. Er komen echter geen boodschappen voor dezelfde programmasponsors voor aan het begin en/of het einde van het programma in kwestie.

8. Alleenstaande reclameboodschappen.

Tijdens de onderzochte periode wordt driemaal een alleenstaande reclameboodschap uitgezonden ('Touring reisbijstand', 'B-Flex' en 'Wijnegem Shopping Center').

De reclameboodschappen zijn telkens duidelijk als dusdanig herkenbaar en onderscheiden van het programma door een akoestisch signaal.

HET RECHT

9.1. Artikel 2, 10°, van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005 (hierna genoemd : het Mediadecreet), definieert ‘programma’ als “het geheel van klank- en/of beeldinhouden of andere signalen, in welke vorm ook, dat onder een afzonderlijke titel door een omroep wordt aangeboden”.

9.2. Artikel 2, 11°, van het Mediadecreet definieert ‘programmaonderdeel’ als “het deel van een programma dat inhoudelijk één geheel vormt”.

10. Artikel 101, § 1, tweede lid, van het Mediadecreet bepaalt dat reclame en telewinkelspots gegroepeerd moeten worden in niet-opvolgende tijdsblokken van beperkte duur.

11. Artikel 106, eerste lid, van het Mediadecreet bepaalt dat de gesponsorde programma’s aan het begin en/of aan het einde duidelijk als gesponsorde programma’s moeten worden gekenmerkt door vermelding van naam en/of logo van de sponsor.

Op grond van het derde lid van hetzelfde artikel mag de sponsorvermelding ook voorkomen aan het begin en/of het einde van een programmaonderdeel.

A. Argumenten van de aangeklaagde omroep

12. Sponsoring.

De omroep voert aan dat de onderzoeksceel er ten onrechte van uit gaat dat de uitzendingen van ‘Het Verkeer’ en ‘Het Weer’ geen programma’s maar programmaonderdelen zijn.

‘Het Verkeer’ en ‘Het Weer’ worden als programma afzonderlijk aangekondigd en aangeboden, en dit zowel aan de luisteraars als aan de potentiële sponsors.

Volgens de omroep hanteert de onderzoeksceel een foutieve interpretatie van het begrip ‘programma’ aangezien uit het rapport niet anders kan geconcludeerd worden dan dat zij meent dat iedere uurschijf als een afzonderlijk programma dient te worden beschouwd.

Ten overvloede roept de betrokken omroep het vertrouwensbeginsel en/of rechtszekerheidsbeginsel in. Dezelfde handelwijze met betrekking tot sponsorvermeldingen leidde niet tot de vaststelling van een inbreuk tijdens een vorige monitoring van het omroepprogramma 4FM.

13. *Alleenstaande reclameboodschappen.*

De omroep voert aan dat de desbetreffende reclameblokken wel degelijk werden opengezet voor adverteerders, maar dat er slechts één spot verkocht werd voor die respectievelijke blokken. Dat blijkt ook uit het feit dat de desbetreffende blokken niet als ‘1 spot’ worden aangekondigd. De omroep wijst er verder op dat het gebrek aan reclameopdrachten één van de gevallen is die de Europese Commissie heeft aanvaard als uitzondering.

B. Beoordeling

14. *Sponsoring.*

14.1. De eerste vraag die rijst is: zijn de uitgezonden items over verkeer, weer en uitnodiging tot deelname aan een renovatiewedstrijd programma’s?

Volgens artikel 2, 10°, van het Mediadecreet is er sprake van een ‘programma’ wanneer het gaat om een “geheel van klank- en/of beeldinhouden of andere signalen, in welke vorm ook, dat onder een afzonderlijke titel door een omroep wordt aangeboden”.

Taalkundig staat de term ‘titel’ onder meer voor “kwalificatie” of “naam”.

De Regulator merkt op dat aangezien radio uitsluitend auditief is, er voor een omroep minder mogelijkheden zijn om een programma te betitelen. Vandaar dat soms uitsluitend gebruik gemaakt wordt van een specifieke tune om een programma aan te kondigen, die de luisteraar moet toelaten om het programma te ‘herkennen’, te kwalificeren.

Om op de radio van een programma te kunnen spreken, dient het geheel daarom minstens door een herkenbare tune, eigen aan het betrokken programma, te worden onderscheiden van de andere programma’s.

De Regulator stelt vast dat in het onderzochte tijdsblok de verkeersinformatie, het weerpraatje en de uitnodiging tot deelname aan een renovatiewedstrijd slechts voorafgegaan worden door een eigen tune. Het gegeven dat een item uitsluitend wordt voorafgegaan door een tune, volstaat niet opdat de luisteraar het als een afzonderlijk programma zou kunnen herkennen. De tune moet zowel aan het begin als aan het einde van het item worden gehoord om te kunnen spreken van een geheel dat onder een afzonderlijke titel wordt aangeboden. In dit geval kan door het ontbreken van een titelaanduiding niet het einde van het programma noch het begin van een volgend programma worden onderscheiden. De Regulator is daarom van oordeel dat de verkeersinformatie, het weerpraatje en de

uitnodiging tot deelname aan een renovatiewedstrijd geen aparte programma's zijn, en aanvaardt derhalve de stelling van NV 4FM niet.

14.2. De volgende vraag is of de verkeersinformatie, het weerpraatje en de uitnodiging tot deelname aan een renovatiewedstrijd programmaonderdelen zijn.

Volgens artikel 2, 11°, van het Mediadecreet is er sprake van een 'programmaonderdeel' wanneer het gaat om een deel van een programma dat inhoudelijk één geheel vormt.

De Regulator stelt vast dat in het onderzochte tijdsblok de verkeersinformatie, het weerpraatje en de uitnodiging tot deelname aan een renovatiewedstrijd binnen het programma inhoudelijk telkens één geheel vormen. De Regulator beschouwt de verkeersinformatie, het weerpraatje en de uitnodiging tot deelname aan een renovatiewedstrijd in dit geval dan ook als een programmaonderdeel.

Volgens artikel 106, derde lid, van het Mediadecreet *mogen* sponsorvermeldingen voorkomen aan het begin en/of het einde van een programmaonderdeel, terwijl volgens het eerste lid van hetzelfde artikel de sponsors van het programma aan het begin en/of aan het einde ervan *moeten* worden vermeld.

In voorliggend geval kan de Regulator evenwel niet nagaan in hoeverre aan de verplichting om aan het begin en/of aan het einde van elk gesponsord programma de sponsor(s) te vermelden, werd voldaan omdat het onderzochte tijdsblok niet het volledige programma omvat.

De Regulator kan derhalve, wat de sponsorvermeldingen betreft, geen inbreuk op artikel 106 van het Mediadecreet vaststellen.

14.3. In de uitnodiging tot deelname aan de renovatiewedstrijd 'My decodream' georganiseerd door 4FM en Brico wordt echter – los van de sponsorvermelding die aan het einde ervan wordt uitgezonden – tweemaal melding gemaakt van 'Brico'.

Artikel 105, § 1, van het Mediadecreet bepaalt dat de programma's geen reclame, in welke vorm dan ook, mogen bevatten, tenzij die niet te vermijden is. Eén van de gevallen die het Mediadecreet als niet-vermijdbare reclame beschouwt, is het in een radioprogramma vermelden van producten of diensten met de bedoeling ze als prijs ter beschikking te stellen. Er mag geen gebruik worden gemaakt van aanprijzingstechnieken en de vermelding mag maximaal twee keer voorkomen (artikel 105, § 4, van het Mediadecreet).

De wedstrijd waartoe wordt uitgenodigd is echter geen wedstrijd in het kader van het lopende programma, zodat de vraag rijst of toepassing kon worden gemaakt van het bepaalde in artikel 105, § 4, van het Mediadecreet.

Aangezien dat aspect niet het voorwerp van het ambtshalve onderzoek vormt, heeft NV 4FM zich op dit punt niet kunnen verdedigen. Wat dit aspect betreft dient het ambtshalve onderzoek derhalve te worden uitgebreid tot een mogelijke overtreding van artikel 105 van het Mediadecreet en dient de omroep de gelegenheid te worden gegeven om zijn argumenten naar voor te brengen.

15. In verband met het door de omroep ingeroepen vertrouwensbeginsel merkt de Regulator nog op dat het feit dat bij vorige controles geen inbreuken zijn vastgesteld, niet toelaat te besluiten dat er geen inbreuken waren. De Regulator kan er zich, gelet op de arbeidsintensiviteit van dergelijke controles, immers toe beperken slechts bepaalde soorten van inbreuken op te sporen.

16. *Alleenstaande reclameboodschappen.*

Uit het onderzoek blijkt dat NV 4FM tijdens de onderzochte periode driemaal een alleenstaande reclameboodschap heeft uitgezonden, waarbij telkens ongeveer 20 minuten verlopen tussen twee reclameboodschappen.

De Regulator heeft er begrip voor dat de omroep op de eerste plaats een maximaal aantal reclameblokken tracht te verkopen, maar een omroep is daartoe niet verplicht. Wanneer de omroep dus, zoals in dit geval, te weinig reclamespots kan verkopen om verschillende blokken te vullen, dient hij de verschillende alleenstaande reclamespots op grond van artikel 101, § 1, tweede lid, van het Mediadecreet te groeperen en dus per blok minstens twee reclameboodschappen op te nemen.

De omroep beroept zich op een door de Europese Commissie (voor televisie) en door de Regulator aanvaarde uitzondering, namelijk als een omroeporganisatie niet voldoende reclameopdrachten heeft om de spots in één blok samen te voegen. Die uitzondering kan echter niet worden toegepast binnen hetzelfde programma of binnen hetzelfde klokuur. In dit geval had de omroep overigens voldoende reclameopdrachten, nl. drie, om ze in één blok uit te zenden.

De Regulator aanvaardt de argumentatie van NV 4FM derhalve niet.

De Regulator kan er niet aan voorbijgaan dat NV 4FM niet heeft voldaan aan de verplichting van artikel 101, § 1, tweede lid, van het Mediadecreet om reclame te groeperen.

De vastgestelde overtreding doet de Regulator besluiten een administratieve geldboete van 1500 euro op te leggen.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

1. In hoofde van de particuliere radio-omroep NV 4FM Groep een inbreuk vast te stellen op artikel 101, § 1, tweede lid, van het Mediadecreet.

Overeenkomstig artikel 176, § 1, van het Mediadecreet, de particuliere radio-omroep NV 4FM Groep daarvoor een administratieve geldboete van 1500 euro op te leggen.

2. Het ambtshalve onderzoek verder te zetten en uit te breiden zoals aangegeven in onderdeel 14.3 van deze beslissing.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 14 december 2007.

D. PEEREMAN
griffier

J. BAERT
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
--